

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XV, seria II-a, Nr. 3219

4 PAGINI — 20 BANI

Sîmbătă 19 septembrie 1959

Citiți

pag. 2-a:

Viața culturală a tineretului

Vizita lui N. S. Hrușciov în Statele Unite Uniunea Sovietică propune dezarmarea generală și totală

Importanța cuvîntării rostită de N. S. Hrușciov la Adunarea Generală a O. N. U.

NEW YORK 18 (Agerpres). — astăzi, în secolul atomului, al electronicii și al supunerii Cosmosului. Lînd vîntului la 18 septembrie la Adunarea Generală a O.N.U., N. S. Hrușciov, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., a declarat că Uniunea Sovietică este convinsă că în prezent există condițiile necesare pentru o cotură categorică spre mai bine în relațiile internaționale pentru lichidarea totală a „războiului rece” în interesul întregii omeniri.

N. S. Hrușciov a subliniat că PENTRU LICHIDAREA „RĂZBOIULUI RECE” TREBUIE ÎN PRIMUL RIND SĂ SE PUNA CAPAT ÎNDEMNĂRIILOR LA RĂZBOI, CURSELE NESTĂVILITE A ÎNARMĂRIILOR, SĂ SE ÎNLĂTURE RAMĂȘTELE CELUI DE AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL ȘI SĂ SE ÎNCHIEIE TRATATUL DE PACE CU GERMANIA, SĂ SE DEZVOLTE PRIN TOATE MILOACELE CONTACTELE ÎNTRE POPOARE.

În fața noastră a tuturor stau multe probleme internaționale ne rezolvate, a subliniat N. S. Hrușciov. Există însă o problemă a cărei rezolvare este așteptată de națiunile din toate țările, alături de cele mari cîștigătoare, alături de cele mici, indiferent de relațiile sociale și de modul de viață statornic — aceasta este problema dezarmării. De succesul nostru în găsirea unei soluții juste a acestor probleme va depinde în mare măsură direcția în care se va îndrepta omenirea: spre război cu urmările lui catastrofale, sau spre triumful pații. Niciodată încă în întreaga istorie a omenirii cursa înarmărilor nu s-a desfașurat într-un asemenea ritm și n-a implicat atîtea primejdii ca

acordul convenit cu privire la încheierea experiențelor va fi încheiat și tradus în viață neîntîrziată. Fiind încredințat că aceste scopuri mărețe pot și trebuie să fie atinse prin eforturile comune ale tuturor statelor, unele sub semnul principiilor pașnice ale Cartei O.N.U., guvernul U.R.S.S. declară și propune la Adunarea Generală a O.N.U. următoarele propuneri concrete în această problemă.

Dacă în momentul de față, a arătat N. S. Hrușciov, puterile occidentale nu se vor declara dispuse să accepte o dezarmare generală și totală, guvernul sovietic este gata să se înțeleagă cu celelalte state asupra unor măsuri parțiale corespunzătoare pentru dezarmare și consolidarea securității.

În această ordine de idei, N. S. Hrușciov a subliniat de asemenea că propunerile guvernului sovietic din 10 mai 1955 în problema dezarmării cuprind considerente concrete cu privire la măsuri parțiale în domeniul dezarmării și constituie o bază adecvată în vederea unei înțelegeri asupra acestei probleme de importanță vitală.

Noua propunere a guvernului sovietic cu privire la dezarmarea generală și totală, a spus N. S. Hrușciov, este dictată de unica dorință de a se asigura o pace cu adevărat trinită în întreaga lume. N. S. Hrușciov a subliniat necesitatea rezolvării neîntîrziată a problemei recunoașterii drepturilor legitime ale R.P.R. Chineze în O.N.U., ceea ce va ridica într-o măsură uriașă prestigiul și autoritatea O.N.U. și va constitui o contribuție serioasă la înșănătoarea generală a situației internaționale. El a relevat de asemenea necesitatea de a se acorda ajutor așa-numitelor țări slab dezvoltate și de a se dezvolta prin toate mijloacele legăturile comerciale între state pe bază de egalitate și avantaj reciproc.

N. S. Hrușciov a arătat că, după părerea Uniunii Sovietice, O.N.U. trebuie să ducă politica cea mai rezonabilă și clar văzătoare, politica găsirii în comun a unor soluții reciproce acceptabile și că a sosit timpul să se inaugureze o perioadă de tratative internaționale, conferințe și întâlniri între oamenii de stat pentru a se rezolva rînd pe rînd problemele internaționale actuale.

Bucureștii găzduiește

A XVIII-a ediție a Jocurilor Balcanice de Atletism

Capitala țării noastre va găzdui între 19 și 21 septembrie cea de-a XVIII-a ediție a Jocurilor Balcanice de Atletism, competiție tradițională care se desfășoară sub semnul întăririi legăturilor de prietenie între sportivii țărilor balcanice.

Cea de-a XVIII-a ediție a Jocurilor Balcanice de Atletism va fi patronată de un comitet de onoare,

avînd ca președinte pe tovarășul Chivu Stoica, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romine.

Din comitetul de onoare fac parte: Avram Bunaciu, ministrul Afacerilor Externe; Mihai Florescu, ministrul Industriei Petrolului și Chimiei; dr. Vasile Marinov, ministrul Sănătății și Prevederilor Sociale; Mihai Mujić, secretar al Consiliului Central al Sindicatelor; Virgil Trofin, prim-secretar al C.C. al U.T.M.; Constantin Crăciun, adjunct al ministrului Învățămîntului și Culturii; Manole Bodnăraș, președintele U.C.F.S. și al Comitetului Olimpic Român; Dumitru Diaconescu, președintele Statului Popular al Capitalei; general colonel Floca Arhip; general maior Dumitru Constantin.

Din comitetul de onoare mai fac parte: Antonios Poupouras, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Greciei la București; Ivan Spasov, însărcinatul cu afaceri ad-interim al R.P. Bulgaria la București; Pantelija Prokic, însărcinatul cu afaceri ad-interim al R.P.F. Iugoslaviei la București; Abdulah Birden, însărcinatul cu afaceri ad-interim al Turciei la București.

(Agerpres)

Al 5-lea „tren al prieteniei”

Joi noaptea a părăsit Capitala al 5-lea „tren al prieteniei” cu care călătorește în Uniunea Sovietică un număr de 365 mecanici și ingineri din gospodăriile agricole de stat și stații de mașini și tractoare, directori de G.A.S. și S.M.T., cercetători științifici și specialiști din Ministerul Agriculturii și Silviculturii. Grupul va vizita expoziția „Realizările economiei naționale a Uniunii Sovietice”, sulhozuri și colhozuri, precum și orașele Moscova și Kiev. Călătoria este organizată de Ministerul Agriculturii și Silviculturii, Consiliul General A.R.L.U.S. și O.N.T. Carpați.

(Agerpres)

Să urgentăm recoltatul porumbului

Tinerii întovărășiți muncesc cu râvnă

Conștientă de rolul important ce-i revine în cadrul lucrărilor agricole de sezon, organizația U.T.M. din satul Mihăilești, raionul Domnești, sub conducerea organizației de partid a obținut frumoase realizări în mobilizarea tinerilor săteni la executarea lucrărilor de toamnă. Astfel, într-una din recentele adunări generale ale organizației, utemiștii și-au asumat răspunderi precise. De pildă, eliberarea suprafețelor cultivate cu porumb și intensificarea însămînțării grîului, reprezintă principalele lucrări în etapa actuală. Pentru acest fapt, din inițiativa organizației de partid, în cadrul circumscripțiilor electorale s-au format echipe de intrajutorare la recoltatul porumbului.

În cadrul acestor echipe s-au încadrat 40 de utemiști și un mare număr de tineri neutemiști. Ei, în cadrul întrecerii patriotice, și-au luat angajamentul să depășească viteza zilnică la recoltatul porumbului cu 20—25 hectare. Din primele zile s-au obținut succese bune. Numai în două zile au fost recoltați aproape 75 hectare de porumb din cele 122 hectare.

De asemenea, satul fiind în întregime cooperativizat, organizația U.T.M. își aduce o importantă contribuție în munca politică de masă, desfășurată sub conducerea organizației de partid, în vederea efectuării tuturor lucrărilor agricole de toamnă în întovărășirea „24 ianuarie” în comun.

O mare însemnătate are în această direcție asigurarea cantităților necesare de semințe. Acțiunea aceasta este larg sprijinită de către tinerii întovărășiți. Ei au adunat aproape 5000 kg. de semințe de grâu, iar pe întovărășire s-au strîns mai mult de 19.500 kg. de semințe de grâu. Încă înainte de semănat, tratarea și condiționarea semințelor capătă o însemnătate deosebită. Sarcina aceasta și-a luat-o aproape în întregime tineretul. Din cantitățile de semințe tratate și condiționate de tinerii întovărășiți s-au însămînțat pînă acum 34 ha. de grâu, din cele 120 de hectare planificate.

Totodată, pe suprafețele însămînțate, brigada utemiștilor de muncă patriotică a transportat o cantitate de 14 tone de îngrășăminte organice.

Concomitent cu aceste acțiuni, în planul de măsuri politico-organizatorice ale organizației U.T.M. se prevăd și o seamă de manifestații culturale de sezon în sprijinul lucrărilor de sezon.

GH. PETRE

Utemiștii Vișan M. Ștefan, de la întovărășirea agricolă „24 ianuarie”, din comuna Mihăilești, este fruntaș la recoltatul porumbului.

Foto: G. PETRE

A 500 a ANIVERSARE A BUCUREȘTIULUI Bucureștii în pictură acad. G. Oprescu

În aria noastră plastică imaginea orașului București joacă un rol de seamă. Cei mai talentați artiști plastici s-au adresat adesea Bucureștiului în opera lor ca unui oraș interesant, marior al unor importante fapte istorice. Primele imagini din București, atunci capitala Munteniei, le înfățișează artiștii străini, călătorind în această parte a Europei, oprindu-se la noi, uneori înainte de a ajunge în Rusia, la începutul secolului al XIX-lea, sau după ce parcuseră o parte din această țară, ori în mers spre Constantinopol. Ceea ce-i atrăgea, la această epocă, era elementul oriental de la noi, acel pitoresc, foarte la modă în toată Europa vestică. Cel mai însemnat dintre acești pictori călători, cel mai talentat și mai clar văzător, a fost Auguste Raffet, ale cărui acuarele și schițe au servit apoi pentru planșele litografiate ale albumului faimos, „Călătorie în Rusia meridională, prin Muntenia și Moldova”, tipărit de prințul Demidoff. Subiectele la care Raffet se opriese de preferință, ca și alți desenatori mai puțin cunoscuți, sînt monumentele religioase, bisericile și populația ce-foia în jurul acestora, cum și bîlcirile sau aglomerațiile de bărbăți și de femei.

Printre pictorii noștri, cel mai ferit atunci în opere inspirate de viața și de aspectul orașului, aproape contemporan cu Raffet, este bătrînul Carol Popp Szathmari, un faimos acuarist, plin de vervă, colorist ingenios și strălucitor, mai ales capabil să prindă, în trei pete rapide de culoare, o atitudine, o mișcare, viața unei mulțimi forlond. Szathmari este un fel de reporter al vremii sale, prețios ca autor de documente autentice, prețios și ca miniatură excepțională al pensemii cu culoare de apă, aruncîndu-ne mărturie de valoare despre viața socială din vremea respectivă, a Bucureștiului. Ceva mai tirziu, inspirîndu-se

dintr-un alt mediu social, mai ales din cel căruia aparținea el însuși, în ulei de data aceasta. Aman, pictează interioare, cu grupuri vesele în jurul unei mese încărcate cu toate bunățiile, mincînd și petrecînd, uneori „cu lăutari”, care oferă contrastul sărăciei față de viața celor bogăți. Tot el este însă autorul unei acuarele mai vechi în care memorează, în jurul unei statui a libertății dispărută fără urmă, actul solemn al dezrobirii țiganilor, valorificînd semnificația progresistă a acestei eliberări.

Grigorescu a pictat rare ori orașeni, în afară de unele portrete. Ceea ce-l atrage încă de la început, sînt țărani și viața acestora, sub toate aspectele. Dar și el ne-a lăsat unele vederi din atelier, probabil luate în cel din Capitală, între altele, într-o mică minune, intitulată „Colț din atelierul meu” și, ceea ce e și mai interesant din punctul nostru de vedere, crochiri în creion, cu mici scene sau cu tipuri bucureștene, de negustori ambulanzii, de birjari, de trecători, exacte și demne de marea lui reputație și care la fel aduc o contribuție de seamă la cunoașterea unor aspecte sociale ale vieții orașului.

Andrescu, într-o operă de mari dimensiuni, una din ultimele sale lucrări, rămasă neterminată, pornește de la o vedere a orașului, prinsă de Dealul Spirii. E probabil că, dacă ar mai fi trăit, nu s-ar fi mărginit,

(Continuare în pag. 3-a)

Primul gong

ION BRAD

Bang! Primul gong în Luna-tamburină.
Întregul cer de melodii sporește
Și cîntăcele toate, de lumină,
Se-nvolbură în sfere, tinereste.

Izvorul lor e-n frumusețea lumii
Sorbit de inimi ca un vin din cană,
Lumea ce-nalță soarele minunii,
Intinerită, nouă, din toate, cea umasă.

Nu-s depărtați ca eu să nu le-avîngă,
Nici trepte nu-s să nu le urc-ntina!
Sporii cîntării în mii de valuri, frînăci
La țarm, în spații, vă răspunde Luna.

Cu ea sunăm! Ce joc o să pornească
Luceferii bărboși în jurul ei!

Tu, lume comunistă, tinerescă,
Despici cărări prin sfere, de sciantei,
Să ne-abîtam de cosmos vibrare,
De ritmul Universului sâsus,
Din care zborul visului răpare
Țișnit precum triunghiul de cocoadă
Peste livada stelelor, mai sus...

Au început cursurile serale muncitorești și la școala medie mixtă „Aurel Vlaicu” din Capitală. Iată un grup de muncitori-elevi, în timpul unei pauze.

Foto: N. STELORIAN

Muncitori-elevi în primele zile de școală

Văzînd în perspectivă

Obligații uitate

Tînărul muncitor radiofonist Ion Gîrlone de la „Radio Popular” s-a prezentat pentru examenul de intrare în clasa a VIII-a a școlii medii, cursul seral, după ce a urmat cursul de pregătire responsabil. Și-a împropățat cunoștințele, le-a adîncit, a dat lucrări de control și a mers la examinare fără deosebite emoții și a reușit. De altfel a învățat sistematic nu este pentru el o noutate. După cele cinci clase elementare încheiate mai de mult, a urmat două clase profesionale: în 1958 a dat două clase, a VI-a și a VII-a. Manualul și maculaturul îi sînt așadar vechi și bune cunoștințe.

Pentru școala medie serală s-a decis chibzuind repede și bine. Imediat după ce muncitorii au cîștigat în ziar Hotărîrea partidului cu privire la învățămîntul seral și fără fre-vență, în fabrică s-au făcut modificările necesare pentru plasarea elevilor într-un singur schimb de lucru. Gîrlone s-a bucurat, medînd în același timp cu gravitate la eforturile ce se vor cere din parte-i pentru a face față. Va cere și va obține să rămîna cu o singură sarcină — „se înțelege, ca orice membru de partid trebuie să aibă o muncă de care să răspundă”. În rest „voi mai renunța la unele distracții” că doar „pentru atîta lucru nu se prăbușește lumea”, așa încît, este absolut convins, „treaba va merge”. Chiar și la matematică.

Ion Gîrlone nu este singurul tînăr muncitor care s-a hotărît să pornească pe drumul învățămîntului. Chiar în secția lui lucrează Ileana Tuliga și Gheorghe Draghilev, colegii la masa de lucru la „Radio-popular” și viitorii colegi de bancă, poate, în clasa a VIII-a a școlii serale. Și alții. Nicolae Rotaru, Maria Cioacă, Maria Tomescu, Georgeta Bunajoc, Iancu Constantin, Traian Udeanu, de la semifabricate, de la condensatori, de la matritiere, de la scale, din toate secțiile fabricii, băieți și fete care vor să învețe mai mult, mai departe, pînă la treapta muncitorului înfățișat, cu vaste și esențiale cunoștințe teoretice. Mai bine de 25 de tineri s-au înscris pentru clasa a VIII-a din totalul de 62 muncitori care urmează să înceapă să urmeze cursurile serale ale Școlii medii nr. 36 din București. Ei vor găsi sprijin din partea organizației de partid, a organizației U.T.M. care, se vor preocupa de situația lor școlară, vor ține legătura cu școala, vor organiza ajutoarele cu meditații dacă va fi cazul. Deja, aceia dintre cursanții care s-au pregătit să intre în clasa a VIII-a și au solicitat ajutorul tovarășilor cu calificare superioară, l-au primit fără preget. Ion Gîrlone indică astfel două tinere ginete recent intrate în producție, Ecaterina Viădescu și Maria Șerban.

Apoi este chiar atmosfera de colegialitate care a reușit să se încheie în aceste câteva luni de vară, cînd aproape toți, zilnic înaintea începerii orilor la cursurile de pregătire, se consultau, recapitulau împreună temele, se controlau reciproc, fie cit de sunar, toțiși eficace. Cu seriozitate, răspunde, dar și cu voieșie. De cînd voia Ileana Tuliga să intre la școala serală! Și acum, reușind să-și vadă visul cu ochii putea să nu se bucure din adîncul inimii? Să știe că tovarășa profesoară care a examinat-o la limba și literatură romină a rămas încîntată de siguranța și temeinicia răspunsurilor ei, Ileana s-ar bucura și mai mult. Ei bine, s-o știe!

Și, în fapt, cei mai mulți tineri muncitori nu se împiedică de greutăți. Ei știu că viitorul va cere din partea fiecăruia cunoștințe mai multe, un orizont mai larg, o structură de muncitor-intelectual. Ei sînt hotărîți să beneficieze din plin de marile înlesniri pe care partidul le-a creat anume pentru ca ei, tineri muncitori alături de coșdamași la neștiință, să-și însușească acum știința, tehnica și cultura înaintată. Ei sînt ajutați de comușiști să se realizeze pe deplin ca oameni ai societății noastre socialiste.

Școala serală va aprinde mii și mii de lumini în cugetul lor.

ȘTEFAN IUREȘ

La fabrica de pușile și suruburi din Orașul Stalin lucrează foarte mulți tineri. Hotărîrea partidului și guvernului privind îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență, de cultură generală și superioră și științifică și deosebit entuziasm. În întreprindere, tovarășii din comisia de selecționare au discutat cu tinerii, arătîndu-le condițiile optime pe care le prevede hotărîrea, subliniînd totodată datoria fiecărui tînăr, a fiecărui utemiștilor a deveni un muncitor cult, cu o calificare cit mai înaltă.

Cînd au început cursurile de pregătire, printre tinerii muncitori care s-au înscris la Școala nr. 6 din Orașul Stalin se numărau și 30 de tineri de la Întreprinderea de pușile și suruburi. Numai că numărul lor, o dată de trecerea timpului, o început să se reducă, pînă ce a ajuns la 8.

Deși acest lucru era cunoscut în întreprindere, nimeni nu s-a sesizat. Totul s-a rezumat doar la munca de recrutare și selecționare a elevilor muncitori. Atît! A fost uitată obligația de revenea comitei de o-și continua activitatea, de o-și sprijini pe tinerii care se pregăteau pentru examenul de admitere. Mai mult încă: conducerea întreprinderii, comitetul sindical și comitetul U.T.M. nu s-au îngrijit să crească condițiile de studiu pentru aceștia și nu i-au ajutat să îmbine armonios activitatea de producție cu școala.

La examen au reușit 16 tineri.

Conducerea întreprinderii, comitetul sindical și comitetul U.T.M. au datoria să creeze de îndată condiții acestor tineri să frecventeze cu regularitate cursurile, să se pregătească temeinic. Comitetul U.T.M. trebuie să urmărească îndeaproape, pe parcurs, frecvența tinerilor precum și felul în care ei se pregătesc, să stimuleze interesul tinerilor pentru învățămînt, dezvoltîndu-le simțul de răspundere pentru sarcina de a învăța.

Comitetul U.T.M. are datoria să ajute pe tinerii elevi muncitori să devină fruntași în producție și fruntași la învățămînt.

LI SAIIA

Brigada I-a de la Bicaz, sârbă toarește succesele în producție după tradițiile șantierelor tineretului. Iată-l pe Anghel Ludovic, comandantul brigăzii, „săltat” de băieții.

Foto: P. PAVEL

LUMINA ȘTIINȚEI NE DĂ PUTERE

— Din munca de educare materialistă a tineretului de la sate —

Asaltul științei

Petru Vintilă

Copilăria generației mele și a celor mai vârstnici a avut aproape fără excepție un iz tenebros, de ev mediu întinziat. Bățul cu care te adomesta profesorul sau tatăl tău se numea Sfântul Nicolae. Visele nocturne erau „explicate” cu broșuri ieftine de bilci din care aflai că „furnici dacă vezi, ploaie înseamnă”, iar „cai dacă vezi în vis, prieten bun și credincios ai”. Când nu se făcea păpușoiul în Moldova, aflai că de vină era Sfântul Iliu care nu dăduse ploaie la vreme. Când a trebuit să se abată atenția poporului înfometat de la pregătirile criminalului război „sfânt”, a fost născocită „minunea” de la Maglav. Când se întâmpla o explozie de grizon la Anina, vinovată era Sfânta Varvara, patroana minerilor, și nu consiliul de administrație dezinteresat să aprobe viața lucrătorilor prin investiții ce ar fi scăzut cu unu la sută dividentele... Copilăria ne era bintuită de strigoii și vîrcolaci, burzuzia îngrijindu-se cu un zel neîntrecut să bage în capul generațiilor noi o pedagogie de înfricoșări și supuneri orbe. Tronul de la Palat, ca și moșia de la Segarcea, ca și pachetele regale ce acționau aveau (se zicea cu aerul cel mai serios din lume) obisire divină și se invoca la ceasuri grele proverbul preluat de Senat și Polifon din textele biblice: Dați Cezarului ce este al Cezarului... Obscurantismul era legat direct de analfabetism, una din plăgile rușinoase care, într-o Europă de

veac douăzeci, ne ținea încă în beznă înfricoșătoare a Evului Mediu. Am avut, între cele două războaie, chiar și niște „filozofi” ce se extaziau în fața inapowerii poporului, în fața nolanului de credințe mistice, ca înaintea unor neprețuite zăcăminte de folclor ancestral. Ei susțineau de la catedrele lor de universitate medievală, politica odioasă a burgheziei de menținere a poporului în beznă cea mai profundă. Ei au teoretizat de pildă, ideea că dispoziția amnarului cu iască și a oșnicilor cu gurgui ar însemna pierirea a ceea ce poporul nostru are mai caracteristic. Eșul era îngrozitor în practică de jaful la drumul mare. Cu o comandă de sirinzi un oarecare popă de rit liberat ajuns subsecretar de stat sau ministru al Sănătății socotea chestia paludismului și pelagrai și oficii, închisă definiții. Din sirinzi pe care le aduse în țara bolnavă, cistigase o moșie și o porecă veselă: popa Sirinzi. Doctorul Ulieru ne spune că popa Sirinzi s-a mai evadentat în istoria medicinii și primirii discursuri.

Toate acestea fin însă de trecutul ireversibil. De vreme cîncisprezece ani încoace sintem martorii unui atac tenace, masiv și concetric desfășurat de partid și de regimul democrat popular, cu ajutorul științei organizate, împotriva obscurantismului. Ofensiva a început — bineînțeles — de la alfabetizare. A continuat cu lumina electrică și cu bibliotecile sătești, cu aparatele de proiectie, cu expozițiile volante și cu ciclurile de conferințe științifice. Avem, în bătărie, nu numai pe Calea Victoriei ca odinioară, ci și la sate, unde cartea, dintr-o marță inaccesibilă și necunoscută, a devenit un articol de trebuință personală, ca și săpănul. Avem zeci și sute de brigăzi științifice alcătuite din medici, agronomi și profesori, care bat în lung și-n lat drumurile raioanelor, dînd consultații, organizînd conferințe și simpozioane. Societatea pentru răspîndirea științei și culturii tipărește o colecție de broșuri cu preț la îndemîna oricui, în zeci de mii de exemplare în care se povestesc istoria pămîntului și a galaxiilor, istoria marilor invenții, biografia marilor noștri savanți.

Rezultatele se văd rodind an de an, beznă dînd rapid îndărăt ca o noapte în fața unei dimineți științifice. Milioane de țărani știu azi că Sfântul Iliu n-are nici o legătură cu norii și că seceta poate fi biruită nu cu clopotul mînat în pîrlul satului, ci cu parazapezi, cu șanțuri de irigație, cu îngrășămintele chimice, și cu stația de pompe. Farmacia primitivă cu gîndăci și apă neîncepută nu mai are căutare în țara românească. Antinevralgicele, chiar dacă li se mai spun „bumbi de cap”, sint folosite cu unanimitate încredere la Negrești din Matamurea și la Farmacia numărul 1 din Edgar Quinet. Dozatoarea din fața ceanului cu pirostria și cititoarea în bobii au rămas cu foarte puțini clienți, dispensarii, farmacia și casa de nașteri devenind insitului obișnute în universul nostru sătesc, ca și școala și ca biblioteca. Nu se mai nasc pe teritoriul patriei mele copii pe cîmp, sub cerul gol și hain, iar laptele eledon a lînat locul ceaului de mac și al pîinii miute în rachiu. „Sfântul Nicolae” din alun și din nojile împletite în patru a fost de mult scos din inventarul didactic al școlii noi și un învățător care bate școlarii, trezește oprobiul general.

Expoziții volante, ce aceea a originii omului, văzută de milioane de oameni de la orașe și sate, dă vizitatorilor conștiința demnității umane, mîndria omului care pornind de la nivelul Cro-Magnon a aruncat o rachetă în Lună, care de la securea de cremene a ajuns la reactorul și spărgătorul din comuna Adunați-Copăceeni, raionul Vidra, țării muncitorilor tineri și vîrstnici găsec numeroase cărți de știință popularizată.

Ceea ce se petrece sub ochii noștri, marea ofensivă a științei într-o țară ce definea odinioară recordul trist în privința obscurantismului, reprezintă saltul din evul mediu gubernat de popa și în lumina plină și generoasă a socialismului.

Standul de cărți organizat de biblioteca cîminului cultural din comuna Adunați-Copăceeni, raionul Vidra, țării muncitorilor tineri și vîrstnici găsec numeroase cărți de știință popularizată.

După ce am primit răspunsurile...

Sintem o familie numeroasă, cu mulți copii. Părinții mei s-au zbatut în vechiul regim într-o nesgară sarcie, deși munceau mult să ne asigurăm o linie de mîncare. Nu odăia-mă auzit povestind că la fel au trait și bunicii și părinții bunicii mele. Și cînd priveam în jur, în satul nostru mic, vedeam aceeași cumplită sărăcie. Ni se dusesse vestea că, de saraci ce eram nici garduri pe la curți nu aveam. Dar cîțiva oameni trîneau mai bine în satul nostru. Ei au avut „moroc”, spuneau batrinii. Și noi de ce nu avem? Mi întrebam eu. „Moroc, sărăcie și bogăția sint de la Dumnezeu”, venea uneori răspunsul. „Dar cei saraci vor avea parte de ferice în lumea de apoi” — mă mîngia bunicul. Multe gînduri și nedumeriri treceau prin mîntea mea de copil.

Apoi au venit anii regimului democrat-popular. Comunității din sat urmați de alți țărani au început să vină pe la casele oamenilor, să stea de vorba, să se sfătuiască cum să înceapă lupta împotriva sărăciei. Oamenii au ascultat cu avîntul mîndritului și sat a început să se vorbească despre colectivă. Și în casa noastră au început frământările. Părinții mei nu le era ușor să-și birue vechile credințe, dar aveau încredere în partid și de aceea au fost primii care s-au alăturat comunităților. Și în 1952 s-a născut colectivă. La început s-au unit 71 de familii. Mai tîrziu li s-a alăturat tot satul creînd puternica gospodărie colectivă „Ilie Pîntilie”, cunoscută astăzi în întregul raion. Lucrurile nu s-au petrecut așa simplu cum le aștern eu pe birție, dar acum sintem stăpîni unei gospodării bogate, în casele oamenilor a început să se pună la mîncare. Satul întreg a cuprins alți învățători: alții largi umbrite de copaci, case noi, frumoase, împrejmuite de garduri care de acum mai aratoase.

Am trăit toate aceste prefaceri și nu odăia-mă pus în treabă: eu cum rămîne cu credința că Dumnezeu a rînduit lucrurile astfel pe lume încit cei mai mulți să trăiască în sărăcie și cîțiva să luzezeze? I-am întregat odată pe ai mei și încurcați mi-au răspuns să-mi văd de treburile mele și să nu mai încep să judec lucruri pe care nu le pot pricepe. Nu li-am mai întregat, dar în sinea mea am hotărît că și aceste lucruri le putem pricepe.

Implinșem 14 ani. Tinerii mei mari ca mine, începuseră să-mi acorde mai multă atenție decît pînă atunci: mă invitau pe la cîminul cultural, pe la țedinte. De fiecare dată aflam lucruri despre care nu mai auzisem pînă atunci, îmi lămuram anumite nedumeriri, dar noi și noi întrebări se nășteau și se cereau explicate. Începusem să afl cu prefaceri să petrec în întreaga țară, ce țel are organizația revoluționară de tineret. Mă pregăteam să devin utemist și a avut cu mine o lungă explicație, așa ca între oameni mari.

A fost prima duminică cînd eu m-am abtat de la obiceiul casei de a merge la biserică. Dar a fost și primul prilej cînd am îndrăznit să întreb fara teama de a fi repezit. Fratele meu mira

după ce am primit răspunsurile, mi-a demonstrat că minile oamenilor au fâurit toate bogățiile ce ne înconjoară. L-am crezut. Doar vazusem și cu ce pot face oamenii cu prilejul creștii gospodăriei colective. Tot el m-a sfătuit să citesc, să merg la conferințe, să mă alătur utemistilor. Și am devenit utemist. La organizația noastră s-au ținut multe conferințe despre apariția vieții pe pămînt, despre fenomenele naturii, despre corpurile cerești, despre cercetările savanților sovietici îndreptate spre cunoașterea și stăpînirea Universului. În cercul naturalistilor am aflat multe lucruri interesante, am capitat convingerea că nu există nici o forță supranaturală, că să hotărască soarta oamenilor, ca oamenii singuri își pot construi o viață ferice, așa pe pămînt și nu aiurea, dacă sint unți și urmeză îndemnul partidului.

Pentru mine, ca tînar care am deschis ochii în anii regimului nostru democrat-popular, a fost ușor să greșesc asemenea convingeri. Mai greu este pentru unii din cei batrîni. Dar și multe din credințele lor vechi, înapoiate, s-au sdruccinat. Cum mai pot crede oamenii în fericea de apoi, cînd văd că sint în puterea lor să-și făurească o viață bună, era ușor să-și birue vechile credințe, dar aveau încredere în partid și de aceea au fost primii care s-au alăturat comunităților. Și în 1952 s-a născut colectivă. La început s-au unit 71 de familii. Mai tîrziu li s-a alăturat tot satul creînd puternica gospodărie colectivă „Ilie Pîntilie”, cunoscută astăzi în întregul raion. Lucrurile nu s-au petrecut așa simplu cum le aștern eu pe birție, dar acum sintem stăpîni unei gospodării bogate, în casele oamenilor a început să se pună la mîncare. Satul întreg a cuprins alți învățători: alții largi umbrite de copaci, case noi, frumoase, împrejmuite de garduri care de acum mai aratoase.

Am trăit toate aceste prefaceri și nu odăia-mă pus în treabă: eu cum rămîne cu credința că Dumnezeu a rînduit lucrurile astfel pe lume încit cei mai mulți să trăiască în sărăcie și cîțiva să luzezeze? I-am întregat odată pe ai mei și încurcați mi-au răspuns să-mi văd de treburile mele și să nu mai încep să judec lucruri pe care nu le pot pricepe. Nu li-am mai întregat, dar în sinea mea am hotărît că și aceste lucruri le putem pricepe.

Pentru a satisface setea de adevăr

Un rol important în combaterea misticismului și a superstițiilor, în ridicarea nivelului științific și cultural al tinerilor din comuna noastră, îl are cercul naturalistilor organizat de comitetul organizației U.T.M.

În comuna noastră există și alte forme prin care organizația U.T.M., sub conducerea organizației de partid, educă tinerii în spiritul dragostei pentru știință. Printre acestea se numără și cercul agrotehnic. Cunoștințele căpătate aici îi ajută să-și însușească metodele științifice înaintate de lucru a pămîntului, le demonstrează practic superioritatea agriculturii socialiste. Obiectivul principal al activității cercului naturalistilor este însă educarea materialistă a tinerilor, înarmarea lor pentru a înțelege unele fenomene din natură și societate.

Prima expunere a dat răspunsuri la întrebările „Ce este cerul?”, „Cum a apărut Universul?”. Trebuie să spunem însă că deși această expunere a fost însoțită de demonstrații cu ajutorul unui diafilm, al planșelor și desenelor pe tablă, pe chipul tinerilor n-am citit prea mult interes. Ce se întimplase? Discutînd în colectivul de conducere al cercului, ne-am dat seama că pornisem greșit. Nu de o expunere generală, plină de termeni savanți aveau nevoie tinerii în prima ședință a cercului naturalist.

Noi trebuia să răspundem direct, simplu și convingător la întrebările care stîm că-i preocupau pe tinerii din comuna noastră.

Cu sprijinul organizației de partid, împreună cu comitetul U.T.M., am întocmit un plan amănunțit de activitate pornind de la lămurirea și combaterea unor superstiții și concepții mistice care mai dăinuiau în sat. Tinerii înșiși ne-au ajutat. Mulți știu, de pildă, că pe ici, pe colo

circula parea că alternanța între zîu și noapte ar fi expresia bunet sau relei dispoziții a unei „forțe supra naturale”. Unul din ei a cerut să lămurim acest lucru în cerc. S-a înfiripat dintr-o dată o atmosferă vie. A fost demonstrat cit de falsă este credința existenței unei puteri divine. Alții voiau să știe cum a apărut viața, omul. Din expunerii și conferințele științifice, din discuțiile tinerii au învățat despre formarea pămîntului. Demonstrațiile cu globul pămîntesc și cu luminarea care luminează cite o parte a sa în lămuriri mai bine cum se formează zilele și nopțile.

Intr-o zi la cerc, tînarul Oană Vasile a vrut să știe cum e cu povestea unor batrîni despre robii în lanțuri care fin pămîntul

Pe lingă școala din comună funcționează de 4 ani o stație meteorologică. Cu ajutorul aparaturii existente, tinerii au învățat să calculeze timpul probabil, punctul de rouă etc. Demonstrațiile practice cu ajutorul la spulberarea superstițiilor în legătură cu formarea diferitelor fenomene naturale ca norii, ploaia, fulgerul, trăsnetul, grindina etc. Pe un panou aflat în mijlocul comunei am așezat zilnic timpul probabil. Încetul cu încetul oamenii s-au convins de adevărul datelor meteorologice și astăzi nu mai auzi în sat că „ploaia fuge alungată de cocoișii năpîrliți”. Ba, am putea spune că a intrat în tradiție consultarea buletinelor stației și planificarea muncii agricole conform acestor date.

Si totuși ne-am dat seama că mai sint încă unii, cei drepți puțini la număr, dar care îi mai auzi spunînd „am visat mori, să știi că plouă mîine”. Așa s-a întimplat acum cîteva luni, de pildă, cu Rolea Ion. De la părinții auzise tot felul de lucruri în legătură cu visele și începuse și el să prîndă „arta” de-a la talmăci.

Membrii cercului l-au ajutat pe tînarul Ion Rolea să vadă cit de înapoiat începuse să gîndească.

De la un timp, la unele întrebări puse de membrii mai proaspeți ai cercului răspund chiar tinerii. Un caz ni se pare deosebit de edificator. Odăia tînarul V. Oană a întregat decît adevărat ce spune Biblia că la „invierie” se coboară un „duh sfînt” pe pămînt să aprindă lumina. Membrii cercului au răspuns aproape în cor: „chibriturile sint cele care aprind lumina și nici o altă forță”. Deși răspunsul dat conșinea adevărului, noi am socotit necesară o discuție mai amplă asupra concepțiilor mistice răspîndite de ideologia burgheză, interesată să fină pe oameni în întuneric, să-i înfricoșeze pentru să supune mai ușor.

Cu toate rezultatele bune obținute pînă acum, în munca noastră mai persistă unele lipsuri pe care va trebui să le lămurăm odată cu începerea activității mai intense din perioada de iarnă. Astfel noi am tratat uneori cu timiditate unele probleme în legătură directă cu educarea ateistă. Mai există, de pildă, unii oameni în sat care fin „marile și jole”, „de foc”, „de trăsnet”, „de imboldăvirea vitelor” etc. în care nu lucrează. La cerc noi va trebui să argumentăm științific falsitatea acestor concepții, să convingem cit de dăunătoare sint.

Vom discuta mai amănunțit despre uriașele victorii ale științei și tehnicii sovietice în lupta de cucerire a Cosmosului, care deschid o nouă eră pentru omenire. Lansarea de către Uniunea Sovietică a rachetei cosmice în Lună — impresionant mesaj al științei pusă în slujba păcii și progresului omenirii — umplut de mîndrie inimile tinerilor noștri, stîrnind în același timp o vie dorință de cunoaștere pe care va trebui să satisfacem în cerc.

I. G. LAZĂRESCU profesor, responsabil cercului „Tinerilor naturalisti” din comuna Țepești, raionul Pitești

Cițiva tineri de la Întreprinderea „7 Noiembrie” din Capitală surprinși de aparatul fotografic în timpul unei vizite-lecții la Muzeul de Istorie Naturală „Grigore Antipa”.

În fața aparatelor, tinerii de la G.A.C. „Al II-lea Congres al P.M.R.” din comuna Valea Călugărească—regiunea Ploiești, ascultînd interesante explicații științifice.

Zilnic la casa laborator din comuna Mircea Vodă, raionul Călărași, regiunea București, tinerii țărani muncitori fac diferite experiențe. În fotografia noastră un grup de tinere fete însemnîndu-și rezultatele obținute.

Universitate populară mobilă

La Dimbul Vălenilor camionul s-a aprit. Urcase cîteva ceasuri pe un drumesc îngust, în serpentine și acum gîșia ce a om obosit.

Unul cite unul cei zece pasageri ai săi au sărit pe iarba moale și verde ce se întindea pe colină.

O luăm pe jos. Om ajunge noi pînă-n seară la Văleni.

Și încăreși cu tot soiul de pachete, în care bășeră material pentru experiențe, planșe, microscop etc., membrii brigăzii științifice din Sighet — ai universității populare ambulante, cum i se mai spune — au pornit spre Văleni, o comună îndepărtată a raionului.

„La școala mare, de curînd construită se adunaseră peste 500 de oameni. Veniseră din toate părțile. Din Valea Secăruții, din Valea Căpîrilor, a Ursului ba chiar din Călinești și Ferești, comuna învecinată cu Vălenii. Unii își pusese război în dășagă și porniseră de dimineață. Auziseră ei de pria alte sate că atunci cînd vine brigada științifică trebuie să vii din vreme, ca să poți avea un loc mai bun...”

Tăranii din Văleni voiau să-și lămurască nedumeririle legate de apariția vieții, de Univers etc. Multe nu se mai potriveau acum cu ceea ce știau și din batrîni.

Există un anumit fel de mîndrie și unelă la noi face chiar eu, a început rîzînd Bogdan Paulicu, profesor de chimie.

N-a trecut mult timp și prima mîndrie s-a aprins de la sine. Oamenii au început să se mîndrească. Au cerut să pună ei mîna pe lumină și nu cumva să fie vreo vrăjitorie de-a profesorului. Acesta le-a explicat însă că fîtil luminărilor a fost îmbibat cu o soluție de fosfor alb în sul-

fură de carbon care evaporîndu-se a lăsat pe luminării numai soluția de fosfor. Aceasta în contact cu oxigenul din aer a lăsat foc aprinzînd fîtil luminărilor.

Apoi profesorul le-a explicat și datarea cămii fapă apar figurile pe geam și cum se produce ploaia, trăsnetul, fulgerul etc.

No, dară după cite văd minunile le facem chiar noi cu mina noastră, o izbucnit nepuținindu-se stăpîni un batrîn din mulțime.

Început cu înecul limbile s-au dezleat.

Și oamenii aceștia care în anii regimului burghez-moșieresc au îndurat numai umilire și sărăcie, în cumplită înșelare, așteptînd înfăptuirea unor „minuni”, sint tot mai mult nevoia, acum cînd sint liberi, stăpîni pe munca lor, pe viața lor, să-și lumineze mîntea, să-și alunge vîlul neînșefei. Dorința de a cunoaște tainele naturii, progresul științei, ale medicinei izbucnește de fiecare dată cu sete.

Și de această dată la înfîlțirea cu brigada s-au ridicat seci de miini, s-au pus seci de întrebări...

Tăranul întovărit Vasile Pop

Viata culturală a tineretului

MONICA VERDEȘ

